Onderzoek Ondernemersfonds Geldrop-Mierlo

Raadscommissie 6 oktober 2025

Introductie

Sandy Rog, Blaauwberg

- sandyrog@blaauwberg.nl

Adviesbureau in Leiden

Waarom een ondernemersfonds

- De vereniging als groot goed, maar lopen vaak tegen hun grenzen aan
  - Aansluiting op vrijwillige basis niet langer vanzelfsprekend
  - Voorbeeld Leiden
- Een instrument dat zich goed laat aanpassen naar de lokale omstandigheden
- Gebouwd op de bestaande collectieven in de gemeente
- Platform om samen op te trekken ten behoeve van gezamenlijke belangen
- Organisatiekracht die financieel is ondersteund

Diversiteit in fondsen

- Inmiddels meer dan 50 fondsen in Nederland
- Altijd lokaal maatwerk, daardoor zeer uiteenlopend:
  - Grote steden: Utrecht, Groningen, Leeuwarden, Dordrecht, Delft, Leiden
  - Industrie-gemeenten: Zwijndrecht, Helmond, Den Helder, Sliedrecht, Meppel
  - Grote samengestelde (plattelands-)gemeenten: Súdwest-Fryslân, Deurne, Nieuwkoop, Bodegraven-Reeuwijk, Pijnacker-Nootdorp
  - Sub-stedelijke dorpen in agglomeratie: Hendrik-Ido-Ambacht, Waddinxveen, Houten
  - Compacte dorpen/stadjes: Laren, Lisse, Culemborg, Harlingen, Enkhuizen
  - Eilanden : Terschelling, Schiermonnikoog

Landelijke praktijk

Voorstel aan de gemeenteraad, ondersteund door lokale ondernemers, voor:

- Verhoging van de OZB voor niet-woningen met een afgesproken tarief
- Meeropbrengst wordt 1 op 1 overgedragen aan stichting ondernemersfonds

In het voorstel aandacht voor o.a.:

- Inhoudelijke ambities, wat willen ondernemers ter hand nemen?
- Wijze van organisatie
  - Trekkingsrechten en/of gemeentebreed
  - Samenhang met bestaande netwerken

Landelijke praktijk (2)

- Fonds is een regelvrije ruimte, volkomen bestedingsvrijheid ondernemers
- Onafhankelijke stichting beheert gebruikelijk het geld in één kas
- Er worden afspraken met de gemeente gemaakt in een convenant, met daarin o.a.:
  - Non-interventiebeginsel
  - Non-substitutiebeginsel
  - Transparante verantwoording
- Starten als experiment

Wat levert het op?

- De bestaande collectieven krijgen beschikking over een langjarig investeringsbudget
- Binnen het fonds geldt volledige bestedingsvrijheid, ondernemers kiezen zelf de best passende wijze van organisatie. Ook mag er worden gespaard
- De organisatiegraad in de hele gemeente krijgt een boost
- Het fonds kan de goede samenwerking met de gemeente bekrachtigen. De gemeente krijgt er een sterke gesprekspartner bij

Wat levert het op

- Hefboom om investeringen aan te trekken. Kan worden ingezet als private cofinanciering bij subsidieaanvragen
- Er is sprake van een breed, aantoonbaar collectief
  - Relevant bij diverse (grote) vraagstukken, waaronder energietransitie
- Geen ‘freeriders’ meer, iedere ondernemer betaalt naar rato mee.
  - En ‘meebetalen=meebepalen’, iedere ondernemer kan zich melden bij het collectief

Wie doen er mee

- Voor en door “ondernemers”
  - Alle eigenaren en gebruikers van niet-woningen
- Dus ook:
  - Onderwijs
  - Zorg
  - Sport
  - Cultuur
  - Landbouw
- Praktijkervaring met not-for-profit is positief

Voorbeeld: Deurne

DE DRIE TREKKINGSGEBIEDEN

Stichting Parkmanagement Peelland, Stichting Centrummanagement Deurne en Stichting Buitengebied Deurne zijn de drie trekkingsgebieden van het Ondernemersfonds.

ONDER NEMERS FONDS.
GEMEENTE DEURNE

STICHTING PARKMANAGEMENT DEURNE

STICHTING CENTRUMMANAGEMENT DEURNE

STICHTING BUITENGEBIED DEURNE

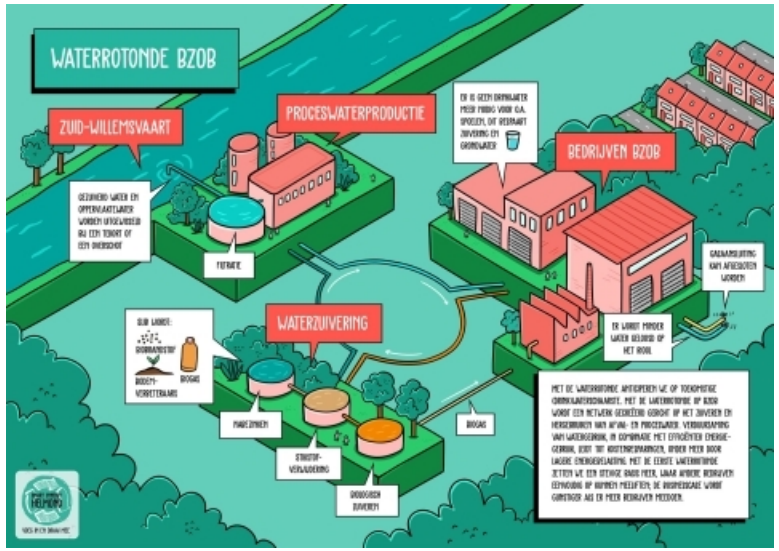
Voorbeeld: Helmond

Ondernemersfonds
Helmond
Dynamische Verbindingen!

HELMOND CENTRUM

HET CENTRUM DE WINKELS

Kwalitatief onderzoek in 3 fasen

- Fase 1: Oriëntatie
  - Gesprekken met lokale ondernemers en organisaties
  - Analyse van het WOZ-bestand
  - Vormen van een stuurgroep
  - Startnotitie
- Fase 2: Verbreding
  - Bijzondere stakeholders
  - Brede communicatie, openbare bijeenkomst
  - Rapportage namens de stuurgroep

Kwalitatief onderzoek in 3 fasen

- Fase 3: Politieke besluitvorming en implementatie
  - Gemeenteraad besluit o.b.v. rapport en toelichting
  - Bij positief besluit ondersteuning bij implementatie
    - Technische vragen
    - Oprichten stichting
    - Afspraken met gemeente in convenant